

Schaffer

B. 1.

ab auctore misum
d. 2. Mart. 1766.

GAR... ERMAN...

...

...

...

...

No. 1000.

CAROLI PHIL. BRÜCKMANNI

Medicinae Doctoris & Consilarii Regiminis Aulae, nec non
Medici ordinarii Thermarum Embensium Serenissimi
Principis Landgravii Hasso - Darmstadini &c. &c.
Praefectura Braubacensis & Cattimelibocensis
Physici

ENARRATIO
CHOREÆ S^{TI}. VITI
ET
EPILEPSIÆ

QUÆ

PER FONTES MEDICATOS ET THERMAS
EMBENSES CURATÆ SUNT

FRANCOFURTI AD MOENUM
IMPENSIS ANDREÆIS M DCC LXXXVI

VIRO ILLUSTRIS

DOMINO

DR. ZIMMERMANN

MEDICO PRACTICO HANNOVERANO

EXPERIENTISSIMO ET FELICISSIMO

CONSILIARIO AULICO REGIS

BRITANNIÆ MERITISSIMO

ETC. ETC.

ET

DOMINO

DR. BRÜCKMANN

SERENISSIMI DUCIS BRUNSVICENSIS

MEDICO ORDINARIO CELEBERRIMO

ETC. ETC.

NEC NON

VIRIS DOCTISSIMIS

DOMINO

D^{R.} W I C H M A N N

MEDICO AULICO HANNOVERANO ETC. ETC.

ET

DOMINO

D^{R.} I O H. T A U B E

MEDICO AULICO LÜNEBURGO - ZELLENSI
ETC. ETC.

FAUTORIBUS ET AMICIS SUIS
ÆSTUMATISSIMIS

HASCE PAGELLAS TOTO ANIMO DEDICAT

Scripti ad Therinas Embenses
quarto Iduum Septembris

Anno MDCCCLXXXV.

C. P. BRÜCKMANN.

Q. D. B. V.

Artis medicæ periti nostris temporibus, tam recens apertos, quam vetustate corruptos oblivioneque obrutos fontes salutare scriptis, doctissimarum observationum refertis, commendare, aut illorum memoriæ nominisque celebritatem instaurare student: sed haud difficile est intellectu, horum scriptorum plerosque quibus fortasse non contigit, esse tam felicibus, ut veteris proverbii, negantis, vino vendibili opus esse hedera, veritatem usu edocerentur, majorem in efficacia horum fontium salutari demonstranda, quam in natura analysique eorum chemica, atque partibus *constitutivis*

constituentibus enarrandis, posuisse operam.

Hoc quidem licet per se non sit reprehendendum, cum experientia, quam propositiones & demonstrationes, e principiis chemicis. a priori, ut ajunt, deductæ, multo majoris esse momenti, optimo cuique videatur medico; nihilo tamen minus dolendum est, plurimarum, quæ litteris mandantur observationum sanandique rationum pretium, in ipsius auctoris fama, eaque sola, esse positum, (1) cum tamen præsens seculum ejusmodi observationum medicarum fertilissimum sit,

(1) Conferatur Celeberrimi Professoris & Medicinæ Doctoris Baldingeri, *armamentarium novum pro Podaliriis*. Tom. 2. Part. 1. Pag. 82.

fit, (2) neque facile quisquam reperiatur, quin colligat & scribat, quidquid ipse scitu dignum atque utile censeat: quæ istius modi observationum multitudo, qua, tanquam eluvione quadam, inundamur, jam nunc tanta est, ut, nisi minuat, verendum sit, ne brevi parvus sit eorum numerus, qui aut illis fidem habeant, aut lectione dignas eas judicent.

Num igitur videtur mirandum, ex ejusmodi quæ in publicum dantur observationibus & curandi rationibus, fontium medicatorum ope institutis, ipsis salutiferis aquis parum commendationis conciliari solere, quamvis vel

A 4 pri.

(2) Consulatur quod Celeberrimus Baldingerus loco citato. Tom. 2. Part. 2 Pag. 155. recentissimarum medicorum observationum lectoribus sollicitè injungit.

primis statim annis, ingens ægrotantium, horum recentium, aut restitutorum fontium subsidio sanatorum numerus, literis omni ornatu impressis recenseatur?

Quæ cum ita sint, temerarium fortasse nonnullis videbitur institutum meum, qui tantum qui exstat, animadversionum medicarum numerum his audeam augere paginis: id quod reputas, parum, ut quod verum est confitear, absuit, quin ab incepto desisterem. Sed cum, sicut in omnibus negotiis ita hac etiam in re, abusus non tollat usum, ac observandi & quæ satis comperta sunt, cum aliis communicandi studium tantum absit, ut vituperari queat. ut nihil potius arti medendi majus afferat incrementum, dummodo ejusmodi observationes caute & provide, non
 ea,

ea, qua sæpissime solent, levitate instituantur & conscribantur; paucissimis hisce de aquis salutiferis tanta quanta potui industria colligendis & explicandis observationibus me haud plane inutilem, medicisque explorandi studiosis ingratam navasse operam, confidere posse mihi videor. Ac licet mihi non sit dubium, haud facile medicorum quemquam, eorum inprimis, quorum curæ atque fidei aquæ medicatæ commissæ sunt, fugere, in fontium salutiferorum balnearumque hospitibus eorumque morbis examinandis non sine maximis difficultatibus tantum præstari posse, quantum requiritur, ut iudici, ipso usu subactò, satis fiat; tamen mihi liceat, harum difficultatum nonnullas, easque præcipuas, prius indicare, quam morborum quorundam notatu dignissimorum historiam, non tantum

curationis, sed ipsarum etiam affectionum gratia, quam potero luculentissime, exponam.

De ipso morbo & remediis jam adhibitis, medico non raro ab ægrotis subministratur descriptio densissima offuscata caligine & confusione, interdum etiam haud paucis erroribus implicata — Affectuum commotionumque animi vim, uberrimum gravissimorum morborum fontem, ex quo permultæ periculorum deducendæ sunt variationes, sive Symptomata, quæ solo aquæ salutaris usu elui posse, falso putantur, tantum abest, ut reprimant atque ab iis sibi temperent, ut de illis moneri etiam, haud pauci ægre ferant —

Quanta

Quanta porro multorum ægro-
 tantium, non in observando solum,
 qui balnei & aquæ salutaris usui præ-
 scriptus est ordine, sed in medicamen-
 tis etiam adhibendis, est negligentia
 & incuria! — Quot medici, non pe-
 riti semper, sed circum foranei etiam
 vel umbratici doctores, qui multorum
 hospitiæ ornant comitatum, præter
 illum, qui fonti salutifero est præpo-
 situs, clam vocantur in consilium! —

Ad quæ omnia & hoc adde, con-
 currentibus nonnunquam centenis ho-
 minibus, medico quanquam peritissimo
 atque prudentissimo, experientiam
 usu acquisitam animo recolendi, &
 secum, ut opus esset, deliberandi,
 sæpe numero otium deesse ac faculta-
 tem. — Maxima denique eorum pars,
 qui fontes salutare invifunt, tres tan-
 tummodo,

rummodo, ad summum, quatuor apud nos commoratur hebdomadas; & cum abierunt, per totam plerumque vitam haud plura de ipsorum valetudine ad aures nostras perferri solent, quam ante adventum eorum noveramus. — Mirum igitur non est, permultos lectores, qui has innumerasque alias non ignorant difficultates & impedimenta, quibus ægrotorum, aquis salutaribus utentium, laborat observatio atque curatio, dubios & ad suspicionem pronos reddi, ac, ne quid vel auctor in observationibus suis instituendis & consignandis peccaverit, vel ne ipsos in illis perspicendis atque judicandis quis decipiat error, valde esse anxios. Quorum indicio si mihi licuerit esse tam felici, ut id, quod in perscribendis his animadversionibus collocavi laboris ac studii, haud plane improbe-

tur,

tur, & ægrotorum vel quorundam tantum inserviat usibus, non vile operæ pretium tulisse mihi videbor. Sed ad propositum pergam.

Duorum nunc morborum, maxima a me exploratorum cura atque diligentia, non solum memoria, sed etiam commiseratione dignissimorum, descriptionem in lucem emittam, quia, mea quidem sententia, tam propter ipsorum historiam, quam propter perfectam atque integram sanationem, qui publicæ explorationi subiciantur, non sunt indigni.

Quoniam vero in curando priori, qui in sequentibus describetur, morbo, nullis omnino, in posteriori autem paucis tantum, iisque internis, usus sum remediis, affirmare non dubito, hos

hos morbos Thermis Emsensibus, per aliquot jam secula celeberrimis, iisque solis, esse depulsos; & cum inde a restituta ægrotantium bona valetudine, quæ vel adhuc perdurat, multi præterierint anni, nec pauci præterea testes, qui oculis suis meam curandi rationem perceperunt, si opus fuerit, produci possint; Arrogantius dictum nemo putabit, has observationes meas, multis aliis aliquanto majorem mereri fidem.

Anno MDCCLXXIX. Idibus Julii, Puella quædam nobilis arthritica, duodecim annorum, magnis membrorum doloribus laborans, ad nos venit, domiciliumque, una cum amica, quæ ipsam comitata erat, habuit in ædibus *Severissimi Landgravii Hesso - Darmstadini* sumptibus, juxta Thermas, exstructis. Optimæ erat animi indolis, magnæ
graci-

gracilitatis, pallidæ & sublavæ faciei. Circum oculos semper fuscus cutem perlucebat circulus, qualis apud tene-riores feminas, tempore negotii luna-ris, animadverti solet. Corporis cutis eadem erat, quæ faciei, neque tunica oculi albuginea naturalem habebat can-dorem. Brachium sinistrum, idque retortum, flecti non poterat, ejusque manus pilaria erat contracta, ita, ut in sedendo dorsum illius manus sem-per fellæ incumberet, brachiumque attolleretur. Quæ brachii formatio cum diu jam durasset, liquor articula-tionis jamdudum obduruisse, ipsaque articulatio manus illius cum radio & ulna coaluisse putabatur. Pes sinister eadem ratione retro erat inflexus, ita, ut calx pedis, dorso adhærens, moveri non posset.

Quam-

Quamquam omnia hujus puellæ membra erant tenerrima, tamen neque manus rigidæ, neque pedis retorti, digitus minimus ullo modo incurvari aut flecti poterat, prætereaque hæc ægrota per integrum jam annum loquendi facultate fuerat destituta, & sola aqua, aut calida, aut frigida, cum paucis lacte permixta, sustentaverat vitam. In collo externe nihil cernebatur, quod naturali formæ repugnaret, os vero totum aperiri non poterat, & dentes squalore rubro erant obducti. Arteriarum pulsus debilis erat; Singulis diebus semel ventrem exonerabat, & excrementa reperiebantur coloris aurei, atque mediæ consistentiæ.

Quæ omnes morbi hujusce affectiones cum per se sint memorabiles, initium ejus atque successus, quæ referantur,

rantur, non minus videntur digna;
 & quia haud pauci, iique peritissimi
 medici in consilium sunt adhibiti, hinc
 omnia, sicut evenerunt, maxima cum
 integritate describam.

Anni MDCCLXXVII. auspiciis hæc
 puella, decem tunc temporis annos
 habens, & multa capacis ingenii do-
 cumenta exhibens, dum tam tenera
 ætate & artis musicæ, & linguæ gal-
 licæ cognitionem sibi comparaverat,
 insultibus catarrhalibus, cum vomendi
 conatibus, gustu amaro atque acido,
 stomachique doloribus atque vomiti-
 bus conjunctis, laborarat; Præterea
 venter plerumque tantopere erat ad-
 strictus, ut, multis clysteribus, aliis-
 que ejus solvendi adjumentis, vix ali-
 quot excrementa, eaque obdurata &
 nigra, emitti possent. Iisdem reme-

B

diis

diis viginti diebus continuatis, putridæ, sæpe etiam omni odore privatae ventris sordes eliciebantur, simul vero vehementissimi convulsionum motus oriebantur; ita, ut modo collum, modo inferior maxilla, modo lingua usque ad uvulam, modo aliæ partes retorquerentur. Sæpissime totum corpus concutiebatur, & omnia vicissim membra maximis doloribus afficiebantur.

Tres celeberrimorum peritissimorumque medicorum, quicquid in ipsorum viribus positum erat, id omne ad sanandum hunc morbum conferebant; sed nihilominus malum, quod dici poterat Herculeum, tanta in dies cepit incrementa, ut tandem pedes usque ad lumbos attollerentur, brachia penitus contorquerentur, & manus

nus usque ad humeros retraherentur. Respiratio sæpe intermittebatur, caput atque collum obtorquebantur, facies & pedes modo in anteriorem, modo in posteriorem partem, ad globi formam, convolvebantur, & nonnunquam sequebatur saltatio. &c. &c.

Quæ mala jam commemorata profecto tanta sunt, ut vel fortissimi hominis natura iis perferendis vix videatur sufficere; Attamen, quo facilius intelligatur, homines etiam maximæ infirmitatis, vehementissima atrocissimaque nervorum pathemata non solum diu, sine omni detrimento, tolerare, sed ab illis etiam liberari posse; hinc ad multo graviora nunc progrediar, quæ jam enarrata, quando satis diu continuarant, subsequerentur.

Ægroræ nimirum hujus omni com-
 miseratione dignissimæ, brachium fini-
 strum cum ossè humeri, ingenti cla-
 more atque planctu excitato, ita distor-
 quebatur, ut ejusdem humeri caput
 & cubitus situm naturalem omnino mu-
 rarent. Quæ luxatio post horæ qua-
 drantem, admirando modo, nullo ho-
 mine adjuvante, reponebatur, sed ita,
 ut, cum hæc membra in locum natu-
 ralem essent restituta, similis contorsio
 & dislocatio ossium pedis sinistri acci-
 deret. &c.

Omnes hucusque descriptæ morbi
 hujus affectiones, extremitates corporis
 affligentes, quæ initio per tres tantum
 horæ quadrantes, deinde vero integram
 & dimidiam horam continuabant, fem-
 per eodem temporis momento, tertia
 quacunque hora, quinquies vel sexies
 singulis

singulis diebus; redibant. Corporis irritabilitas atque teneritas tanta erat, ut sensu quocunque facillime afficeretur, neque minimum tegumentum pateretur: & tantum aberat, ut noctes, diebus tranquilliores ageret, ut neque hæ ab omni convulsione essent liberæ.

Durantibus omnibus his affectionibus, puella, ut jam dictum est, nullo alimento, nisi pauco lacte, postea cum aqua permixto, vitam sustentabat; de ipsis vero doloribus illis exquisitissimis atque vehementissimis, qui, saluberrimis & ad propulsandos vermes, nam verminare puellam, verisimillimum erat; præstantissimis Anthelminticis frustra adhibitis, potius augebantur, quam minuebantur, de his ipsis, inquam, doloribus consulebantur Medici

B 3

Argen-

Argentoratenses, Herbipolitani, Moguntini, Confluentini, Bonnenses atque Gœttingenses; quorum postremi præcipue responsum dabant egregium atque doctissimum, triumque quibus tunc temporis ægrota utebatur, medicorum laudabant medendi rationem, quæ non minus, quam hæc ipsa Medicorum Gœttingensium responsio, Berolini quoque omni assensu dignissima videbatur. Morbi vero vehementia cum nihilomagis posset debilitari, amicus etiam meus, qui ea tempestate adhuc in vivis erat, Gaubius, Professor Medicinæ Lugduni Batavorum, in Consilium vocabatur. Vir hic longe experientissimus, præcipiebat, ut flores Zinci, atque Oleum destillatum Menthæ - Piperitidis, vicissim adhiberentur, quorum ope tandem convulsiones quidem superabantur, manus
vero

vero atque pes, facultas loquendi, & ciborum potusque cupido, præter lactis, cum aqua permixti appetentiam, restitui non poterant. Quo in statu mihi, meæque curæ ægrota hæc puella Idibus Juliis Anno MDCCLXXIX. committebatur, quæ ob virium imbecillitatem, corporisque maciem, sine commiseratione adspici non poterat.

Maxima cura & cautione hanc virginem tractare decreveram; Itaque præcipiebam, ut balneo, camerae ipsius finitimo, ex terra quadam Puteolana subalbida & calce, in conchæ formam constructo, ideoque germanice, vulgariter (Muschelbaad) vocato, uteretur, quo relicto, Unguentum Saponis martiatum partibus afflictis infricare studebam, sed, propter nimiam, cuius jam mentionem feci, corporis tene-

ritatem atque sensibilitatem, parva tantummodo unguenti illius portione uti poteram; internorum vero medicamentorum usus, locum omnino nullum habebat. Cum balneo, quod pro Du Crestii mensura, habebat duos & viginti caloris gradus, duodecies usa esset, nimia tam brachii, quam Pedis rigiditate, quæ inflexionem antea impedierat, valde jam deminuta, manus pedisque digiti aliquantulum rursus moveri se patiebantur.

Hi salutare aquæ nostræ effectus in dies ita augebantur, ut post septimum & vicésimum balneum, & brachium, & pes in statum naturæ convenientem reponerentur, utque ægrofana puella ambulare, brachioque pro arbitratu suo uti posset. Aphonia cum nausea alimentorum remanserat, ita,

ut

ut ægrota anno MDCCLXXX. VII.
 Kalendar: Augusti ad repetendum
 ejusdem aquæ salutaris usum, ad nos
 rediret. Jam animadvertēbam, illam,
 quamvis omni ciborum genere absti-
 nuisset, bene se refecisse, loquendi
 vero facultate adhuc carebat. Corpo-
 ris integritas tanta erat recuperata,
 ut in cesso ejus ne minimum quidem
 pedum animadverteretur vitium. Itaque
 præcīebam, ut, ad restituendam, si fieri
 posset, loquelam una cum ciborum ap-
 petitu, aliquantum aquæ nostræ salutaris
 (Rrånchen vocatæ) cum lacte commistæ,
 biberet, recentiorumque balneorum in
 ædificio *Principis Darmstadini* adhibe-
 retur illud, quod numero secundo
 insignitur, & pro Du Crestii calo-
 ris scala, undeviginti semis Gradus
 habet. Quotiescunque in balneo sede-
 bat, jussu meo ad mentum usque se

immergebat, simulque, ut per diem
quam sæpissime, gulam aqua saluari
gargarisaret, collumque oleo — Cam-
phoræ bis quotidie inungeret; illi per-
suaferam.

Septies cum lavacro salubri usa esset,
in illo ipso magna virium intentione,
magnaque difficultate, pronunciavit
literam A, cum antea, neque interdium,
neque noctu, id quod alias in somniis
sæpius evenire solet; vel minimum
edidisset sonum. Continuabat, ut
cœperat, usum balnei, & quotidie plu-
res literas effari poterat, quod tamen
initio magnopere eam defatigabat.
Tandem integras voces eloquebatur,
ita, ut sensim sensimque tota loquendi
facultas, una cum ciborum cupiditate
reverteretur.

Anno

Anno MDCCLXXXI. eadem Puella, ad animi corporisque vires recuperandas, postquam hiemis tempore vehementissima febre catarrhali, quæ tunc temporis epidemice grassata fuerat, laborarat, matre, exeunte hieme, febrili lenta mortua, cum patre atque sororibus Thermas nostras revisura, huc redibat. Pater quidem vel adhuc optima incolumitate fruitur; sorores autem, quibus pallidus potius, quam rubicundus, faciei color est, in ætate tenerrima, cum gravissimis morbis conflictatæ sunt.

Plures quidem, huic haud dissimiles, casus literarum monumentis consignati reperiuntur, & Doctor Albrechtius, Peinæ natus, in Episcopatu Hildesienfi, Puellæ

puellæ ejusdam historiam describit (3) cujus ex brachio sinistro, convulsiones etiam in pedem ejusdem lateris penetrabant, donec totum corpus illis afficiebatur; sed terror quidam dolorum illorum, nullo modo explicandorum, fons atque origo fuerat. Unde vero hoc, de quo mihi sermo fuit, malum, quod præterea insultus miri, fidem ferme excedentes, comitabantur, Floribus-Zinci atque Oleo destillato Menthæ-Piperitidis denique depulsum, ortum traxit? Zinci-Flores Medico Albrechtio etiam, in tertio impetu, qui duos priores vehementia longe superabat, multum auxilii præstiterunt.

Cum

(3) Vid. Armentarium novum Cll. Baldingeri, Tom. I. Part. III. Pag. 241.

Cum vero Doctor Hort, (4) Hurlebusch (5) Percival (6) & Gaubius, (7) iisdem floribus in morbo fontico corporisque convulsionibus multum efficaciae inesse, ipsa experientia edocti, maxime illos commendarint; Nonne mirandum est, multorum, qui jam ante Gaubium in consilium vocati fuerant, medicorum, ne uni quidem Zinci flores, eorumque utilitatem in mentem

(4) Diff. Inaug. de Zinco, ejusque florum usu medico, observationibus confirmato, Resp. Jacobo Hort, Roterodamo-Batavo, Lugd. Batav. 1772.

(5) Diff. Inaug. Zincum Medicum inquirens. Resp. Gerardo Ludovico Hurlebusch, Wunstorphio - Hannoverano. Helmstadii 1776.

(6) In Medicis & Philosophicis Commentariis Vol. II.

(7) In adversariis var. Argument.

tem venisse? An aliorum fortasse medicorum, ipso usu confirmata testimonia, iisdem de floribus, adhuc expectanda videntur?

Quodsi Lactucæ Virosæ Extractum, tantæ virtutis est, quantæ Dürande (8) illud esse prædicat, & si tunc temporis præcipue hanc virtutem exserit, cum in febribus biliosis acrimonia nervos afflictit, atque tanta vi irritat, quanta neque purgandi auxilia, neque antifebrilia illos irritare valent; necesse est, ut idem illud Extractum ægrotæ meæ, cujus in morbo judicando, bilis mihi convulsionum plurimarum causa fuisse videtur; multum subsidii attulerit: saltem

(8) Videatur Collectio Selectarum Observationum ad usum Medicorum — Practicorum. Tom. VI. Part. I. Pag. 189.

rem hoc in optatis habeo, ut alii medici, quibus plus otii atque frequentior est occasio, similibus in casibus periculum hujus remedii faciant.

Morbi, quem ego tractavi curaque, initium permultum mihi conferre videtur, ad corroborandam meam de bilis indole parum naturali, sententiam, multiplici fortasse catarrhi impetu, auspiciis Anni 1777. mutatae; & pallidus faciei atque totius cutis color multo majoris adhuc, ad eandem sententiam stabiliendam est momenti. Attamen etiam hic unicuique largior, bilem, quamvis hac nostra ætate omnia fere corporis mala ex illa deriventur, multorum morborum, qui dicantur biliosorum, per se fontem non esse, propterea quod ipsa originem potius ex sanguine habeat, & natura, per

per ipsius fabricam, illa se exoneret. Quis vero est, cui intestinorum cum cute, quæ præcipue hac in ægrota tam facile quocunque tactu afficiebatur, ut caput, comis densissimis coopertum, ne tegumentum quidem ferret, arctissimus Consensus, sit incognitus? Quorū cutis nervorumque vitia deducenda sunt exprimis alimentorum viis? Nonne gravissimæ membrorum externorum convulsiones, sæpissime ex solo intestinorum impulsu oriuntur? Quam absolum, quamque absurdum, ejusmodi malis si externis remediis, initio præcipue mederi fueris conatus!

Uberiorem hujus rei expositionem, luculentissimis collustrandam exemplis, in aliud tempus reservo, ubi dilucidissime comprobare studebo, similes membrorum affectiones ex bile acriori,

acriori, ejusque natura corrupta, aut depravato Gastrico &c. succo, si ea nervorum accesserit indoles, quæ ad quemcunque sensum percipiendum facilis est, frequentissime proficisci.

Nunc ad secundi Casus descriptionem progredior.

Puella quædam duo de viginti nata annos, unica parentum, magnis fortunis, bonaque corporis valetudine prædictorum, filia, cui magna corporis proceritas & pinguedo, atque caput paululum fuit crassius, terrore quodam, cum in menstruis esset, tanto opere percellabatur, illa ut statim intercluderentur. Multa quidem, ut profluentia redderentur, maxima cum celeritate adhibebantur medicamenta, sed omnibus frustra susceptis, & aliquot

C

jam

jam diebus præterlapsis, vespri, hora nona, convulsionones animadvertebantur. Divites magnoque mœrore afflicti parentes neque operæ neque sumribus parcebant, ad opem suavissimæ filiæ, quippe quæ ceteris liberis numerosis defunctis sola adhuc superstes erat, ferendam.

Plures jam præterierant anni, neque quidquam ad malum superandum, menstruasque sanguinis fluxiones restituendas, contulerant præstantissima & prudentissima vel experientissimorum medicorum consilia.

Convulsionum impetus singulis diebus, audita hora nona vespertina, renovari soliti, in vultu præcipue animadvertebantur; ita, ut os atque oculi horribili modo contorquerentur, manus

manus vero & pedes, plerumque rigentes, omni movendi potestate privarentur.

Binas semper horas durabat morbi impetus, quibus præterlapsis, convulsionibus cessantibus, ægrotata somno profundo videbatur sepulta, in quo sæpissime, id quod maxime in admirationem abripiebat, omnia, quæ fecerat, legerat, scripserat aut secum constituerat, tanta elegantia atque venustate pronunciabat, quanta nunquam vigilans loqui poterat. Dum sic requiescebat, præter omnem expectationem, convulsiones in vultu præsertim instaurabantur, quæ alternis vicibus cum somno profundo, duas horas durabant, donec in postremo impetu brachia atque pedes septies, vel octies, brachia sæpius etiam, magna vi, a cor-

pore propulsarentur. Tunc ægrota statim mentis compos rationi convenienter loquebatur; Sed de vehemētissimis capitis doloribus, quos etiam ante morbi impetus aliquantulum jam senserat, unde semper ante illos cubitum ire consueverat, membrorumque de lassitudine, conquerebatur. Quæ ipsi acciderant, ne minimum quidem eorum ex animo ejus effluerat; & post per breve tempus omnis morbi vis sic evanuerat, ut eam nulla omnino infirmitate laborare putasses.

Initio Mensis Junii Anno MDCCLXXIX. Thermis aquisque salutaribus Embsensibus, ad hoc malum debellandum, utebatur: Alvum cum purgasset, quotidie aquas nostras, (9) bibebat,

(9) Menstruis minutis, aut difficulter fluentibus, Thermæ & aquæ salutaris Emb-

bibebat, neque ullum amplius remedium adhibebatur, quia nimis frequens medicamentorum usus ægrotæ fastidium illorum crearat.

Magna cautione atque cura ægrotantem quotidie aliquod tempus lavatum ire in balneum iusseram, sed ita, ut hoc exiguum temporis spatium in dies prorogarem, donec integram horam compleret. Tertio quoque die, sub vesperam, me suasore pedum lavationem suscipiebat; septimo autem die balneum intermittebat.

C 4

Impe-

Embresenses ad ipsum fontem haustæ, tantæ efficacix sapius fuerunt, ut, propter nimiam ventris solutionem, & vim emenagogam, quotidianam potionis mensuram valde deminuere cogerer.

Impetus & recursus morbi, cui sæpius maxima cum attentione sic interfui, ut semper accuratoris uberiorisque cognitionis incrementa caperem, postquam Thermarum usus, & lavando, & bibendo tres hebdomadas continuatus fuerat, sensim sensimque infractus minuebatur.

Quod cum parentes animadvertissent, me auctore, integram ætatem ad aquas salubres nostras commorabantur, eundemque curationis ordinem, quem ipsis præscripseram, quam studiosissime observabant.

Totius tandem morbi vis cum tantopere imminuta esset, ut ejus impetus ne dimidiam quidem horæ quadrantis partem duraret, ægrota, pro more suo, ante horam nonam Paroxysmi

ysmi reditum expectante, & in lecto cubiculari procumbente, exeunte Augusto, malum penitus propulsum tam subito cessabat, ut Puella aliquot tantum temporis momenta vehementissimos dolores, magnamque capitis gravitatem sentiret, quæ tamen, ipsa faciente, multo minoris erant atrocitatis, quam durantibus fuerant convulsionibus. Quam infirmitatem ut penitus tolleret, lubentissime adhuc aquis medicatis, tam potando, quam lavando, utebatur, donec morbi impetus non solum omnino cessabat, sed hi etiam dolores, indices magis magisque imminuti, penitus tandem desinebant.

Bona corporis valetudine sic reparata, Catamenia quoque restituebantur, & ægrota mea, cum parentibus exeunte Septembri, plane sanata, relin-

ctis

Das ist die erste Seite des Buchs

Die erste Seite des Buchs ist
die erste Seite des Buchs
die erste Seite des Buchs
die erste Seite des Buchs

mc.

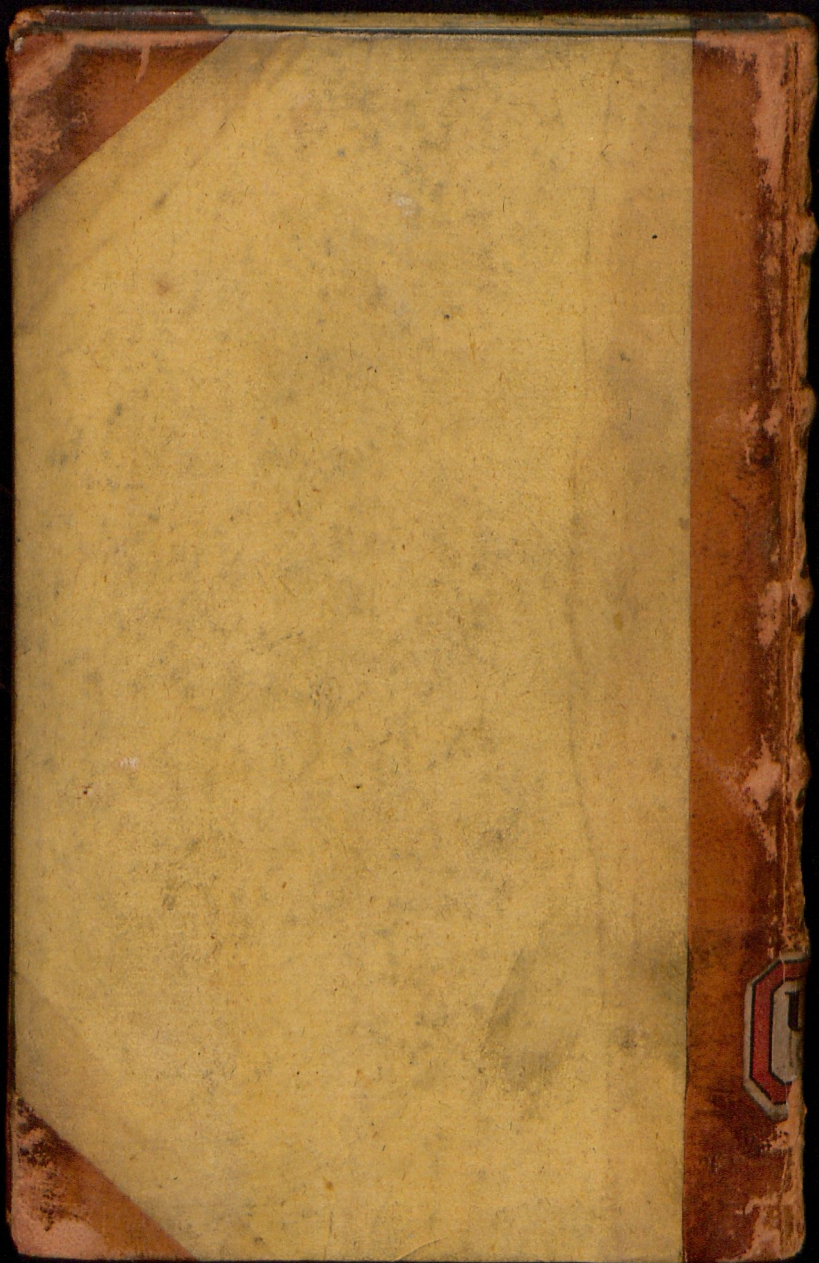
Ne 1073

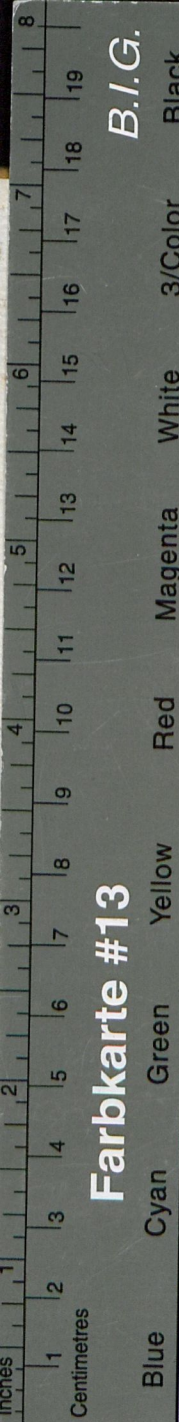
ULB Halle

005 315 018

3

Farbkarte #13

B.I.G.

CAROLI PHIL. BRÜCKMANNI

Medicinae Doctoris & Confilarii Regiminis Aulae, nec non
 Medici ordinarii Thermarum Embesensium Serenissimi
 Principis Landgravii Hasso - Darmstadtini &c. &c.
 Praefectura Braubacensis & Cattimelibocensis
 Phyci

ENARRATIO

CHOREÆ ST. VITI

ET

EPILEPSIÆ

QUÆ

PER FONTES MEDICATOS ET THERMAS
 EMBESENSIS CURATÆ SUNT

FRANCOFURTI AD MOENUM

IMPENSIS ANDREÆIS M DCC LXXXVI

